

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΣΥΝ ΑΘΗΝΑ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ 2020-21

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

Μια διεπιστημονική προσέγγιση της ασάφειας του γλωσσικού 'λάθους' με χρήση της ράβδου V&V

ΤΗΝΕΛΟΠΗ ΚΑΜΠΑΚΗ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
19/12/2020

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

1. Σύντομη ανασκόπηση

- 1.1. Μερικά θεωρητικά: ορισμός 'λάθους' ως ασαφούς περιοχής (fuzzy area)
- 1.2. Λεξιλογικές διπλοτυπίες /lexical doublets
- **2. Μέθοδολογία**
 - 2.1. Σκοπός και δικαιολόγηση παρούσας έρευνας
 - 2.2. Πληροφορητές/τριες
 - 2.3. Δραστηριότητα
 - 2.4. Εργαλεία
 - 2.5. Διαδικασία
- **3. Αποτελέσματα-συζήτηση**
- **4. Διδακτικές προτάσεις**

1. Σύντομη ανασκόπηση

1.1. Προσπάθεια καθορισμού του γλωσσικού λάθους

Τι είναι 'σωστό';

'Σωστό' είναι μια τυποποιημένη γλωσσική μορφή η οποία έχει αποκρυσταλλωθεί μέσα από τις διαδικασίες της κωδικοποίησης στις γραμματικές και τα λεξικά μιας γλώσσας, άρα περιβάλλεται από το κύρος του κανόνα.

Κανόνας: μια στιγμιαία φωτογραφία

- Γλώσσα → αεικίνητη /διαρκώς μεταβαλλόμενη
- κανόνας/ες = στιγμιαίες φωτογραφίες
- Άλλοι φωτογράφοι, άλλες συνθήκες, πχ νεαρότερους ομιλητές, ή σε κάποια άλλη περιοχή της χώρας → έχουν συλλάβει κάποια διαφορετικά στοιχεία, να έχουν δηλαδή μια διαφορετική φωτογραφία.

Οι φωτό που κρίνονται ως οι πιο αντιπροσωπευτικές για την κάθε περίπτωση αποτελούν ένα άλμπουμ → μια γραμματική της γλώσσας για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο

- Ώσπου όμως να γίνει γνωστή η συλλογή, να κυκλοφορήσει η γραμματική, πολλά έχουν αλλάξει.

Αναπόφευκτη..

η διαρκής διάσταση ανάμεσα σ' αυτά που χρησιμοποιεί η γλωσσική κοινότητα ζωντανά και σ' αυτό που προτείνουν οι γραμματικές και τα λεξικά, που συντάχθηκαν σε μια προηγούμενη περίοδο και σε διαφορετικές συνθήκες (Σετάτος 1991, 30-31).

Ο κανόνας

- διαμορφώνεται από την πλειοψηφία των ομιλητών καταγράφεται από τους γλωσσολόγους κι όχι το αντίθετο!
- σύντομος και με ελάχιστες έως καθόλου, ει δυνατόν, εξαιρέσεις.
- Πχ το υποκείμενο στην ελληνική είναι πάντα στην ονομαστική πτώση.
- ΌΜΩΣ
- οριακές εξαιρέσεις όπως η έλξη του αναφορικού

Τις τελευταίες δεκαετίες

οι γλωσσολόγοι καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες προκειμένου να πείσουν εκπαιδευτικούς και γονείς ότι τα 'λάθη' είναι αναμενόμενα τόσο στη διαδικασία της γλωσσικής κατάκτησης όσο και της εκμάθησης.

Θα πρέπει να καταλάβουμε όλοι/ες ότι ακόμη και οι όποιες αποτυχημένες προσπάθειες του παιδιού κατά τη διάρκεια της γλωσσικής κατάκτησης δεν θεωρούνται 'λάθη' αλλά 'δοκιμές' λιγότερο ή περισσότερο επιτυχημένες. Μέσα από το πείραμα και την παρατήρηση, μαθαίνει το παιδί ως ένας μικρός επιστήμων,

Αντίστοιχα, μέσα στο πλαίσιο της χρήσης της γλώσσας από ενήλικες, σε διαφορετικές συνθήκες είναι δυνατόν να υπάρξουν αποκλίσεις από τη νόρμα, συνηδειτά ή ασύνειδα. Όταν αυτή η διαδικασία αφορά μεγάλες ομάδες χρηστών, τότε ίσως να αποτελέσει γλωσσική ποικιλία/ένδειξη πιθανής μελλοντικής αλλαγής.

- Είναι η χρήση από την πλειοψηφία, αυτή που θα αποφασίσει εάν ένα 'λάθος', μία απόκλιση από τη νόρμα θα καθιερωθεί ή όχι. Ανεξάρτητα από το τι θα λένε οι ειδήμονες.
- Άλλωστε, όπως αναφέρει ο Πλάτωνας στον 'Αλκιβιάδη'
«Τοῦ ἑλληνίζειν ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οἱ πολλοί»

- Τέλος, να τονίσω ότι τα πάντα ρει και στη γλώσσα. Οι λέξεις, οι ορθογραφίες, οι σημασίες αλλάζουν μέσα στους αιώνες. Αλλάζουν γιατί αλλάζουν και οι ανάγκες.
- Για παράδειγμα, γνωρίζετε ότι η θερμοκρασία στην αρχαία ήταν ένα ζεστό ρόφημα ...ή ότι ο ορθογράφος ήταν ο πολιτικός μηχανικός;

Προφανώς

- Θα μπορούσε κανείς να αντιτάξει το επιχείρημα ότι δουλειά των δασκάλων είναι να διδάσκουν το μοναδικό 'σωστό' και ότι αυτό απαιτούν από μας οι μαθητές μας (και οι γονείς τους!)
- Όμως πρέπει όλοι/ες οι εμπλεκόμενοι/ες στη διαδικασία της μάθησης να συνειδητοποιήσουμε ότι το λάθος είναι μια καθημερινή πραγματικότητα κι όχι μόνο στη γλώσσα και ότι η γενική αρχή 'μαθαίνω από τα λάθη μου' είναι διαχρονική και διατοπική παραδοχή.
- Οπωσδήποτε δεν ευαγγελίζομαι την απόλυτη και άκριτη παραδοχή οποιουδήποτε γλωσσικού εκφωνήματος ως ορθού, τουλάχιστον πριν ελεγχθούν όλες οι συνθήκες

ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ...

- Ανήκω σε αυτούς που πιστεύουν ότι ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να ακολουθεί τους εκάστοτε κανόνες, ιδιαίτερα στις πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατά τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας καθώς χρειάζονται έναν μικρό αριθμό κανόνων για να βασιστούν.
- Αυτές οι κατηγορίες χρειάζονται τη μία και ορθή απάντηση από τον/την εκπαιδευτικό
- Όμως

Το κόκκινο στιλό: όργανο τιμωρίας ή προειδοποίηση;

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

- Ο/η εκπαιδευτικός πρέπει μεν να διορθώνει το 'λάθος', ακόμη και με κόκκινο στιλό, όμως όχι σαν να κρατάει ένα ακόντιο που στοχεύει στην καρδιά και το μυαλό του παιδιού που έκαμε το λάθος, αλλά σαν να κρατάει ένα φως, ένα φλας που αναβοσβήνει για να τραβήξει την προσοχή, να προειδοποιήσει.

1.2. 'Λεξιλογικές διπλοτυπίες' ή λάθη;

Αυτό που θέλω να τονίσω σε αυτή την έρευνα είναι πώς οι εν ενεργεία αλλά κι οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί μπορούν να χειριστούν περιπτώσεις όπως αυτές που ο Fergusson ονομάζει 'lexical doublets λεξιλογικές διπλοτυπίες'.

Αρχικά να ξεκαθαρίσω ότι όλες οι περιπτώσεις λεξιλογικών διπλοτυπιών δεν είναι ίδιες όμως για τις ανάγκες της παρουσίασης αυτής δεν θα μπω σε κατηγοριοποιήσεις που οπωσδήποτε θα χρειαστούν για την ολοκληρωμένη ερμηνεία.

Έτσι, πχ, 'σπίτι / οίκος' δεν είναι το ίδιο με 'στη μία η ώρα/στις μια η ώρα', όμως και τα δύο μπορούν να θεωρηθούν 'λεξιλογικές διπλοτυπίες'.

Τώρα , ίσως κάποιοι σχολιάσουν

'Μα 'στις μία η ώρα' είναι λάθος ενώ 'οίκος and σπίτι' είναι σωστά και τα δυο!!

Είστε σίγουροι/ες;

Πχ, αν ένας ξένος φοιτητής σας χαιρετήσει έτσι:

'Άντε, γεια! Πάω στον οίκο μου!' Θα τα θεωρήσετε σωστό για την περίπτωση; Δεν θα το θεωρούσατε περίεργο αν όχι λάθος; Εκτός κι αν κάνει χιούμορ...οπότε...ρισπέκτ!

Όσο για το

‘Στις μία η ώρα’ αντί ‘στη μία η ώρα’
για μένα και χιλιάδες άλλους/ες ομιλητές/τριες,
κυρίως στον βορά, αυτό που θα
χρησιμοποιούσαμε αυθορμήτως είναι το
πρώτο...στις μία...

Κάποιοι/ες ανατριχιάζουν...

Όμως εγώ θεωρώ κι αυτό σωστό, κατ’ αναλογία
με τις υπόλοιπες ώρες. Και μην ξεχνάμε ότι η
αναλογία είναι ιερή ερμηνεία. Κληρονομιά από
τους αλεξανδρινούς φιλολόγους.

Περισσότερη διαμάχη μεταξύ βορείων -νοτίων (κι όχι μόνο)

- σουβλάκι ή καλαμάκι
- Τυρί ή κασέρι
- Επίστρεψε ή επέστεψε
- Επίλεξε ή επέλεξε
- τρεισίμισι χρόνια ή τριάμισι χρόνια

Ποια πλευρά έχει δίκιο και ποια όχι;

Υπάρχει σαφής απάντηση 'ναι/όχι';

Εγώ λέω 'όχι, δεν υπάρχει'. Αντίθετα
υπάρχει μια αμφιβολία, μια ασάφεια

Ασάφεια/ fuzziness

- Είμαι, λοιπόν, σίγουρη ότι είναι αδύνατον να συμφωνήσουμε ακριβώς ΠΟΣΟ σωστό/λάθος είναι η κάθε μια από τις προαναφερθείσες περιπτώσεις..
- Μερικοί/ές ίσως τις θεωρήσουν ορθές και τις δυο ανάλογα με την κοινωνική περίσταση, κάποιοι/ες ίσως απορρίψουν απολύτως τη μία, άλλοι/ες ίσως είναι λίγο περισσότερο υπέρ της μίας...
- Με άλλα λόγια τα όρια δεν είναι ξεκάθαρα μιας και πρόκειται για μια σαφώς **ασαφή (fuzzy) περιοχή.**

Γενική παραδοχή:

'λάθη' →

δύσκολο να οριστούν και να οριοθετηθούν →
επειδή αποτελούν *sui generis* ασαφή
περιοχή σε κάθε **ομιλούμενη, ζωντανή γλώσσα**

Η χρήση του όρου **ομιλούμενη, ζωντανή γλώσσα** είναι
πολύ σημαντική εδώ επειδή καινούργια λάθη
παράγονται διαρκώς μέσα από την καθημερινή και
διαρκή προφορική/γραφτή χρήση μιας γλώσσας.. .

Γλώσσες που δεν έχουν φυσικούς ομιλητές, δεν
παράγουν πλέον καινούργια λάθη ...

Το λάθος είναι συνυφασμένο με τη ζωή....

Άρα

ασάφεια στη γλώσσα
είναι (και)
η αμφιβολία,
η έλλειψη σταθερών ορίων
μεταξύ σωστού /λάθους

Όμως

ασάφεια -fuzziness → μια ολόκληρη περιοχή
στη φυσική και στα μαθηματικά

ασάφεια -fuzziness → μια ολόκληρη
μαθηματική θεωρία των

ασαφών συνόλων (fuzzy sets theory)
(Zadeh 1964).

Άρα η στήριξη που έχουμε είναι πολύτιμη και
αδιαμφισβήτητη όπως θα δούμε παρακάτω!

Η ΕΡΕΥΝΑ

Διερεύνηση της λεξιλογικής ασάφειας

και

χρήση του εναλλακτικού στατιστικού
εργαλείου, της ασαφούς ράβδου V&V

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1. Σκοπός και δικαιολόγηση παρούσας έρευνας

Α. Πώς μπορούν οι εκπαιδευτικοί, να διαχειρισθούν την ασάφεια του λάθους και τα συγκεκριμένα είδη λαθών στη διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής ή/και ως ξένης γλώσσας;

Β Πρόταση:
Χρήση της ράβδου V&V, βασισμένης στη θεωρία των ασαφών συνόλων, ως εναλλακτικό εργαλείο αντί των κλιμάκων Likert.

2.1. Σκοπός και δικαιολόγηση παρούσας έρευνας

Το πείραμα εντάσσεται μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο εξοικείωσης των φοιτητών/τριών

(α) με την ποικιλομορφία της γλώσσας και

(β) με εναλλακτικές ερευνητικές μεθόδους
όπως το πλαίσιο της διεπιστημονικότητας και
της διαθεματικής προσέγγισης της γλωσσικής
διδασκαλίας, συγκεκριμένα μέσα από τα
ασαφή σύνολα - fuzzy sets.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.2. Πληροφορητές/τριες

2.3. Δραστηριότητες

- 2.2. Πληροφορητές/τριες
- 61 φοιτητές και φοιτήτριες Φιλολογίας του Β εξαμήνου, στο ΤΕΦ, ΔΠΘ
- 2.3. Δραστηριότητες
- Ερωτηματολόγιο με τις δύο πιο συνηθισμένες εκδοχές 48 συνηθισμένων εκφράσεων της ΚΝΕ όπως 'του επικεφαλής /του επικεφαλής', 'θα αποτανθώ/θα αποταθώ' κτλ

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.4. Εργαλεία

Συνεχής/ασαφής Ράβδος V&V (Vougiouklis & Vougiouklis bar, 2009)

0 ————— 1

ΑΝΤΙ για
διακριτές Likert scales 1,2,3,4,5...

Κλίμακες Likert

- Πολύτιμο εργαλείο για πάνω από 25-30 χρόνια τώρα.
- Μειονεκτήματα:
 - ✓ Χρήση διαφορετικών διαβαθμίσεων, άρα αδύνατη η σύγκριση.
 - ✓ Δυσκολία και υποκειμενικότητα στην κατανόηση όρων όπως **ελάχιστα, σχεδόν, μάλλον, περίπου, αρκετά** σίγουρος (καλός, ακριβής, εύχρηστος κτλ) - ιδιαίτερα από λιγότερο προνομιούχους χρήστες, πχ αλλόγλωσσους.

Εναλλακτικό εργαλείο: Ράβδος V&V

- Χρήση της **ράβδου** αντί των κλιμάκων Likert:
- Εμπνευσμένη από τη **Θεωρία των ασαφών συνόλων** (fuzzy sets theory) ΟΠΟΥ:
 - ✓ Το 0 αντιπροσωπεύει το **απολύτως αρνητικό** -απάγτηση, συμπεριφορά, διάθεση κτλ- ενώ το 1 την **απολύτως θετική** -απάντηση, συμπεριφορά, διάθεση κτλ...

0 _____ 1

Βλ. σχετικά Kambakis Vougiouklis & Vougiouklis (2008), Kambakis Vougiouklis et al. (2011),

Πλεονεκτήματα της ράβδου V&V:

(1) Από την πλευρά του/της ερωτώμενου/ης

Αποφεύγονται
ασαφείς και
υποκειμενικές
διευκρινήσεις ως
προς το τι
αντιπροσωπεύει η
κάθε υποδιαίρεση
που έχει επιλεγεί

Επιτρέπει μια πιο
ελεύθερη επιλογή
του ακριβούς
αντιπροσωπευτικού
σημείου τη
συγκεκριμένη
στιγμή της
διεξαγωγής της
έρευνας

Πλεονεκτήματα της ράβδου V&V:

(2) Από την πλευρά του/της ερευνητή/τριας

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια να εξηγήσει την, έτσι κι αλλιώς, δυσδιάκριτη διαφορά μεταξύ δυο διαβαθμίσεων της κλίμακας. Αυτή η διαδικασία μπορεί να αναπαρασταθεί με την προσπάθεια ενός αυτοκινήτου να ανέβει μια σκάλα ή ένα κεκλιμένο επίπεδο.

Ανάλογα με τις ανάγκες της έρευνας, ο ερευνητής μπορεί να διαμερίσει το διάστημα της ράβδου στο πλήθος κλάσεων που επιθυμεί - και μάλιστα σε όποιους συνδυασμούς απαιτούνται - χωρίς να χρειαστεί να επαναληφθεί, ούτως ή άλλως, επίπονη και χρονοβόρα διαδικασία συλλογής δεδομένων που περιορίζει την αντικειμενικότητα της έρευνας.

παραδείγματα

Πχ. Πόσο σωστό/λάθος θεωρείτε το Αποτίω τιμή

Πληρ.1 0 _____ / 1

Πληρ.2 0 / _____ 1

Πληρ.3 0 _____ / _____ 1

Πληρ.4 0 _____ / _____ 1

Πληρ.5 0 _____ / _____ 1

παράδειγμα

Η επιλογή του πληροφορητή μας:

0 ————— / ————— 1

1. ας τη μετατρέψουμε σε 5βαθμη Likert

0 / / / / / / / 1 πέφτει στο 4^ο διάστημα της Likert

Τώρα

2. Ας τη μετατρέψουμε σε 6-βαθμη Likert

0 / / / / / / / 1 πέφτει στο 5^ο διάστημα της Likert

V&B bar και κατανομή Gauss

Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η αξιοποίηση του εργαλείου V&V bar σε περιπτώσεις όπου έχουμε συνωστισμό απαντήσεων στο κέντρο ή στα δύο άκρα.

Μπορούμε πολύ εύκολα και με ακρίβεια να δούμε πώς ακριβώς είναι η κατανομή.

Μορφή ερωτηματολογίου

- Ονοματεπώνυμο

Ακολουθούν 48 λέξεις/φράσεις της ΚΝΕ

Πόσο λάθος/σωστές τις θεωρείτε;

Κόψτε τη ράβδο σε όποιο σημείο σας εκφράζει την κάθε ξεχωριστή περίπτωση έχοντας υπόψη ότι το 0 είναι το απολύτως λάθος και το 1 το απολύτως ορθό

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.5 Διαδικασία

- 48 λέξεις/φράσεις Χ 2 η κάθε μία, σύνολο 96 λέξεις/φράσεις
- Σε δύο ξεχωριστές σελίδες (ποτέ και οι δύο τύποι μαζί)
- Οι πληροφορητές/τριες όταν τελείωναν και με τις 48 λέξεις, παρέδιδαν το φύλλο και έπαιρναν το άλλο με τις υπόλοιπες 48
- **→ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ:**
- Η όλη διαδικασία κράτησε περίπου 15-20 λεπτά.
- Σε προηγούμενες έρευνες έχει χρονομετρηθεί συγκριτικά η διαδικασία συμπλήρωσης ερωτηματολογίων και βρέθηκε ότι η συμπλήρωση με τη ράβδο V&V είναι στο 30% του χρόνου που χρειάζεται για τα κλασικά ερωτηματολόγια με Likert

Παραδείγματα: στη μία σελίδα

8. Ανενημέρωτος

0 ————— 1

34. Αποτίω φόρο τιμής

0 ————— 1

Παραδείγματα: σε άλλη σελίδα

15. Ανημέρωτος

0 ————— 1

18. Αποτίνω φόρο τιμής

0 ————— 1

4. Αποτελέσματα / Συζήτηση

Συνολικά

Από τα 48 ζεύγη λέξεων

Τα 34 παρουσιάζουν στατιστικά
σημαντικές διαφορές

Και

Τα 14 δεν παρουσιάζουν στατιστικά
σημαντικές διαφορές

Α. Ζεύγη με στατιστικά σημαντικές διαφορές (1)

A/A	ΖΕΥΓΟΣ		ΜΟ %	ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ	ΑΝΩ ΟΡΙΟ
1	6	μετά μεσημβρίας	80	74	88
	62	μετά μεσημβρίαν	59	50	72
2	33	θα αποταθώ	42	32	51
	65	θα αποτανθώ	61	51	68
3	8	ανενημέρωτος	64	52	72
	63	ανημέρωτος	46	38	58

Α. Ζεύγη με στατιστικά σημαντικές διαφορές (2)

A/A	ΖΕΥΓΟΣ	ΜΟ	ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ	ΑΝΩ ΟΡΙΟ
1	38 * άνηκε	75	64	85
	83 ανήκε	46	35	58
2	47 ο πατέρας Γεώργιος	58	48	
	90 ο πάτερ Γεώργιος	77	66	84
3	44 νεκρή ταχύτητα	64	58	77
	56 νεκρά ταχύτητα	85	83	90
4	4 αθλητίατρος	51	42	61
	58 αθλίατρος	88	79	92

Β. Ζεύγη με ΜΗ στατιστικώς σημαντικές διαφορές

A/A	ΖΕΥΓΟΣ	ΜΟ	ΑΝΩ ΟΡΙΟ	ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ
1	20 * τρεισίμισι λεπτά	48	40	56
	94 τριάμισι λεπτά	58	48	70
2	22 συνοθύλευμα	59	51	67
	73 συνονθύλευμα	48	40	57
3	34 * αποτίω	40	30	50
	81 αποτίνω	46	37	58
4	31 ο φήφος	48	40	58
	88 η ψήφος	39	30	48

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

- ο αυτόματος διορθωτής κοκκινίζει το λάθος! Ειδικά σε κάτι πρόσφατες διορθώσεις όπως το **αποτίω/αποτίνω**
Δρα, επομένως, ρυθμιστικά!
- Άρα η νεότερη γενιά που χρησιμοποιεί τον υπολογιστή εξοικειώνεται ευκολότερα με τον προτεινόμενο 'σωστό' τύπο, τουλάχιστον μέσω του γραπτού λόγου

5. Διδακτικές προτάσεις

- Οι πληροφορητές/τριες της έρευνας - μελλοντικοί δάσκαλοι φαίνεται να μην έχουν καταλήξει οι ίδιοι/ες ποιο είναι το σωστό στις συγκεκριμένες κατηγορίες λέξεων/φράσεων
- Ευκαιρία για τους γλωσσολόγους να συζητήσουν με τους υποψήφιους δασκάλους ζητήματα που μας κατατρύχουν μέσα στα τμήματα αλλά και στα σχολεία με μια πιο δημιουργική και φιλοσοφική προσέγγιση του τι είναι σωστό και τι λάθος.

Διδακτικές προτάσεις

- Η μελέτη πολλών, συνηθισμένων διπλοτυπιών μπορεί να διευκολύνει τη δουλειά μας ως γλωσσολόγων και να πείσουμε περισσότερους για την ύπαρξη πλειονότιμων και στη γλώσσα όπως και στα μαθηματικά.
- Και αναφέρω τα μαθηματικά εδώ επειδή έχουμε συνηθίσει να θεωρούμε ό, τι ισχύει στα μαθηματικά ως αδιαπραγμάτευτο.
Στα μαθηματικά, λοιπόν, τα πάντα είναι πλειονότιμα, δηλαδή το γνωστό πια $1+1=\{\alpha,\beta,\gamma,\dots\}$

Διδακτικές προτάσεις

- Γιατί κι αυτό να μην είναι αποδεκτό επιστημονικά και στη γλώσσα; Τη στιγμή, μάλιστα, που όταν κάτι χρησιμοποιείται από πολλούς είναι δεδομένο ότι θα έχει περισσότερες τιμές.

Εν κατακλείδι

- Έχοντας την πεποίθηση ότι η κατανόηση της ασαφούς κατάστασης στο 'λάθος' οδηγεί σε μια πιο διαλλακτική και διαλεκτική αντιμετώπισης του 'λάθους' στη διαδικασία εκμάθησης τόσο της μητρικής όσο και μιας ξένης γλώσσας, στη συγκεκριμένη περίπτωση της ελληνικής, προτείνεται η αντιμετώπισή του διαθεματικά/διεπιστημονικά μέσα από τα ασαφή σύνολα.

Ευχαριστώ!